

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і ру-
ських св'ят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

Видумки „Дѣла“.

В 64 ч. „Дѣла“ з 1-го квітня нахо-
димо вступну статтю про теперішню сесію
парламентарну, перервану великодними св'я-
тами. Стаття ся відписана дословно з ні-
мецьких дневників, не тямимо вже, чи з N.
fr. Presse чи Tagblatt-y Шенца. В ній ска-
зано, що парламент теперішній мертвий і
нездатний до ніякої опозиції, тому то і
так легко прийшло ся теперішньому прави-
тельству перевести бюджет і реформу ви-
борчу. Оригінальною є стаття „Дѣла“ лиш
о стільки, що при кінці додано від редак-
ції і критику на діяльність послів ру-
ських. Про тих сказано: „Рускі послы ви-
значили ся в минувшій сесії своєю не-
присутністю і мовчанем. Не чути було
голосу руского посла в розправах бudge-
тових; ні при одній етаті міністерским не
вказано на потреби Русинів як під взгля-
дом річевим так і національним. Між резо-
люціями стрічаємо лиш одну що-до засно-
вання руских клас паралельних при другій
гімназії в Чернівцях“. До сих слів треба
ширшого коментаря. То-ж і подаємо его,
а то по тій причині, щоб показати світо-
ви, о скільки „Дѣло“ минає ся з правдою,
а воює неправдою лиш для того, що рускі
послы не йдуть дорогою тої політики, яку
голосять писчики „Дѣла“.

Отже не „рускі послы відзначились в
минувшій сесії своєю неприсутністю“, а

відзначив ся в подрібности такою непри-
сутністю, як звичайно, лиш один посол
Телішевський. Послы Барвіньський і Роман-
чук пробували постійно у Відні; пос. Ва-
хнянин аж до часу своєї тяжкої недуги,
до остатних днів лютого. Сей посол як і
посол Барвіньський записались до голосу
при бюджеті міністерства просвіти і ріль-
ництва, щоби як-раз піднести національні і
економічні потреби народу руского. По
причині, що, заким оба послы могли прий-
ти до голосу, вже замкнено розправи, оба
послы предложили міністрам постуляти
письменно. Пос. Вахнянин спонукав до то-
го і „Коло“ польске, іменно его речника
пос. Козловського, до порушення справи кон-
груї і пенсій для вдів і сиріт по св'я-
щениках, а успіх є, тож і годі, по щиро-
сти річ беручи, послам тим докорювати:
будьто они „визначались мовчанем“. Чо-
гож „Дѣло“ не нападає на пос. Романчу-
ка, котрий мимо присутности своєї в пар-
ламенті, не записав ся ані до од-
ного ресорту міністерияльного
при розправах бюджетових та не підніс
ні одної потреби народу руско-
го? Чого-ж „Дѣло“ не докорює тим і
другому послови Підлишечкому, котрий
просиджує у Львові? Чому нападає дру-
гих послів руских, котрі хоч не через весь
час, але таки часово сидять у Відні? Пос.
Мандичевський зголосив ся недужим на по-
чатку сесії, але відтак прибув, а посол

Охримович яко бурмистр Дрогобича му-
сить таки деколи виїхати з Відня, але не
абсентує ся з якої-небудь недбалости. При
тогорічній розправі бюджетовій забирає го-
лос при міністерствах просвіти і спра-
ведливости один-одинокий пос. Вахнянин,
але „Дѣло“ мовчало тоді про всі его ріш,
хоч він в імени клубу руского упігнув ся
о так важні справи, як: о переведенє ре-
візії катастру, реформи податкової з обни-
женням податку ґрунтового і домово-клясо-
вого, о реформу належитостей правних, о
рускі паралельні класи в гімназії черно-
вецькій і др. „Дѣло“ взагалі не містить
вже від якогось часу річий послів Бар-
віньського і Вахнянина, держаних в соїмі
галицьким, а тут відтак плаче, що послы не
говорять.

Щастє лиш, що судьба Руси і роз-
вою єї не спочиває нині вже виключно в
руках членів редакції „Дѣла“. Совісна
критика діяльности послів є завжди по-
жадана. Напастан, опертим на неправді,
чесний чоловік не повірить.

Ще одну річ підносить в тій статі
„Дѣло“: „Де найменше того заходила по-
треба, там мусіло вилізти мов шило з мі-
шка: що ось то є і такі рускі послы, ко-
трі готові на ослін іти за правительством.
Бо коли при генеральній дебаті над пра-
вительственным проектом реформи вибор-
чої пос. Романчук піддав острій критиці
проект і зазначив домагання руского наро-

За любку.

Понуру тишину в комнаті, де лежав хорий,
перервав довгий, дрожачий стон. То боров ся
молодий чоловік зі смертю. А властиво не зі
смертю, а скорше з життям, котре мучило его
через кілька довгих тижнів, через цілу відвіч-
ність, неспокійними снами, сумними і страши-
ми привидами.

Десять, двацять разів раз по разу, в рів-
них перервах, мучив его все той самий привид.
Чорна потвора з розжареними очима і обкрова-
вленими рогами біжить на людину, малу, слабу
людину, що не може ні оборонити ся ні втічи
ні навіть кликати о поміч... І коли великий страх
втомив вже кожду жилку недужого, зачинає ці-
лий світ навколо него танцювати, все тою са-
мою втомлюючою одностайністю, так що бідний
хорий трясє ся і змучений до смерті благає о
конець, котрий би его увільнив від всіх мук.

Через кілька тижнів він чув лише біль,
зрештою лежав без памяти. Тепер зачинає він
знов щось тямити, ему вергає свідомість, і він
намагає ся своєю слабою силою побороти чорну
силу, що налягла на его чувство. Та скоро він
змучить ся, піддає ся, а потім знов збирає свої
сили, знов боре ся, мов та мурашка, котра боре
ся против грудки землі, що впаля на неї.

Нараз він чує далекий, тихий стукіт: бите

власного серця. А потім: світло! сонце! Его
око вдивило ся в геометричну фігуру, що плава-
ла в воздуху. Він знає єї, ту фігуру, він єї дав-
но перед тим раз бачив, і тепер він собі пригадає,
що она могла-б означати... То був малюнок на
стелі комнати.

Він зобачив людське лице, ласкаве, помор-
щене лице, що зігнуло ся над ним.

— Степане!

Що — Степан? Хорий знов замикає очі і
старає ся думати.

Що я? Де я? Хто я є? Чому терплю такі
болі?

І знов чути ласкавий голос: „Степане!“

О, тепер він вже знає.

— Я називаю ся Степан, Степан Наливай-
ко, і є інспектором дїбр ґр. О... А добра, старень-
ка жінка, що говорить до мене, се моя мати...
А ся комната се моя... Здає ся мені, що я пере-
був пригуду, страшну пригуду, тямлю єї з того,
що відчуваю ще тепер сильний, смертельний
удар...

Хорий старає ся тепер зрозуміти слова ста-
рої неньки.

— Молода пані графиня прийшла, Степане,
она прийшла в гостину... тобі подякувати за те,
що ти для неї зробив... Она вже була раз тут,
але ти тоді маячив... Степане, правда, я можу єї
запросити до комнати?

Хорий розуміє кожде слово, лишє не знає,
за що властиво хоче ему дякувати молода гра-

финя... Стара ненька не жде на відповідь, лишє
зворушена порядкує коло него, простягає накри-
вала, поправляє волосє свого сина. А потім вмі-
шує ся в горяче повітре комнати якийсь приєм-
ний запах — перед ліжком хорого стала молода
графиня і зворушена та строжена глядить хо-
рому в лице.

— Якже-ж вам, пане інспектор? Правда,
що ліпше? О, се мене дуже тішить... Прошу
вас, не говоріть, говорене вас томить... Я хочу
вам подякувати, що ви мене по героїски оборо-
нили... Коли-б не ви, де би я сьогодні була — о!
ви поступили собі як правдивий герой...

Хорий осміхнув ся змішаний. Тепер він
собі вже все пригадав, тепер він вже знає, за
що графиня ему хоче дякувати. Перед кількома
днями — чи може то було перед кількома рока-
ми? — грозила життю графині небезпечність:
коли она проходила ся з своїм судженням по по-
лю, напав на них дикий бик. Інспектор стояв
тоді на горі на згромадженім єї і був цілком
безпечний, але нараз він скочив в долину і ки-
нув ся цілком безоружний, так як стояв, на ди-
кого звіра. Памятає ще лишє страшний удар —
а потім вже нічого...

Коли він тепер своїми очима гля-
нув несподівано на графиню, вдарила ему горя-
ча кров в лице і він знов відчув той солодкий,
таємничий чар, яким обгортала его молода гра-
финя. Він любив єї потайно, і та пристрасть му-
чила его через кілька місяців, відобрала ему всю

ду — по мисли ухвал і резолюцій численних руских віч, — поспішив пос. Барвіньський чим скорше заявити, що рускі посли приймають і одобряють проект правительственный мимо его хиб.

Так отже політика роздору і беззглядного притакування правительству мусіла бути зазначена, бо того вимагали ті, що дали мандати — так каже „Дѣло“. Поміркуйте, кільки тут злоби, жовчи, ба і „благородної“ клевети. А тепер прочитайте ще ласкаво отее, що пишуть в тій самій справі Narodni Listy — орган Молодочехів. „Виборча реформа, яка вона вийшла із під нарад комісії, є фактично розширенням права виборчого, а ческим послам приказано найвищою інстанцією партії, віддати свої голоси за всяким розширенням права виборчого. Веденем політики: „Все або ніщо“ дав би ся може осягнути хвиловий ефект, але таку політику може вести хіба одиниця і то лише в рамках своїх власних особистих інтересів, а ніколи в справах цілого народу. Отсе нехай собі затаїть кождий, що по щирости бажає народови добра, і хто полюючи за популярністю не спускає з ока тих інтересів, які розважному політикови вкладають висші згляди“. Здаєть ся, що розважним людям не потрібно більше і пів слова додавати, авони знати муть, хто з руских послів: чи Барвіньський чи Романчук, є в тім разі розважним політиком, хто по щирости бажає добра народови, а хто полюючи за популярністю спустив з ока тоті інтереси, які розважному політикови вкладають висші згляди.

Українська літопись.

Допись Буковини.

(Пастеровський шпиталь в Київї. Народне здоров'я. Подільські відносини. Вѣстникъ Европы).

В січні сего року заведено в Київї „Пастеровську станцію“, щоб гоїти людей, як їх порве скажена собака, чи иньша така животи́на. Не можна не дивувати ся, що Київ в сій справі доволі опізнився. Одесса, де при універси-

розвагу, весь розум. Графиня вчитала з его очий ту любов і в своїй доброті серця і невинній кокетерії не противила ся німому а пристрастному боготвореню. Аж коли она заручила ся з бароном К., стала їй любов Степана невинна і неприємна. Зі страхом завважала она, як він з байдим мов мертвим лицем і сумно-сумно, з слізьми в очах глядів за нею, коли она над вечером проходила ся з своїм судженням.

І тоді, коли стала ся тота страшна пригода, дивив ся він так за ними. А потім настала грізна хвиля, надбиг бик, все ломлючи, що попало ся по дорозі. Графиня не могла уратувати ся, не могла кричати, лице стало смертельно бліде і задержіла ждала она своєї долі. Ще бачила, як її суджений скоро скочив на драбинку і виліз на копицю сіна.

Тоді кинув ся інспектор на бика, хоч ему грозила неминуча смерть, а на его лиці побачила она демонічну радість: ось видиш, він трує, а я вмираю за тебе...

За се хотіла графиня віддячитись і прийшла тепер в гостину.

— Ви поступили собі як герой і ми вам сего ніколи не забудемо... І батько сказав: ніколи! Лише прошу вас, уважайте на ваше здоров'я і слухайте ради лікаря... Як бачу, ви маєте добру опіку: ваша мати... Та не хочу дальше ще перешкаджати — бувайте здорові, пане інспектор!

Она вийшла. Стара жінка вийшла за нею

теті нема лікарського факультету, більш ніж на 10 років попередила Київ... Тим часом сумні факти давно голосили про потребу в Київї Пастеровського шпиталю. З урядових лікарських звісток відаємо, що скажені пси і иньші такі животи́ни покусали по Київщині 1893 року 228 людей, 1894 р. 261; а 1895 р. 340! В самому Київї таких нещасних пригод за отей три роки було 283.

Користуючись з тих-же лікарських звісток, не можна не спостерегти, що по тій частині правобережної України, яка зоветь ся „Югозападнымъ краемъ“, народне здоров'я вельми занехаяно. Звістно, знаючи, що де убожество, там і пошести і иньші недуги, і короткий вік людей, не можна сподівати ся від уряду радикальних заходів проти людських недугів взагалі; бо таким єдиним певним заходом була-б тільки радикальна боротьба проти убожества маси народної, се-б то проти тої лиходійної несправедливості економічної, що панує по сьвітах. Одначе бачимо, що й палятивних заходів на омаль по Україні. Досить згадати, що холера чотири останні роки косила людей на Поділю, немов косар траву. Р. 1894, як свідчать звістки урядові, на Поділю, чи „Подольской губернії“ на заразливі недуги хорovalo 73.950 чоловіка і з них 29 процент померло; найбільш, звістно, з холери та з обкладків. На боротьбу проти пошести видано 23 тисячі карб.; з них на долю уряду припадає тільки десять тисячів...

Лікарів на Поділю так бракує, що під холеру р. 1894 треба було на загомогу покликати з иньших країн 48 лікарів. Звичайним часом на Поділю чи буде усіх лікарів і з півсоти: тим часом, коли на одного лікаря класти 10.000 людности (се б уже було занадто багато), так треба би, щоб на Поділю було 250 лікарів!

З усіх губерній Росії губернія Подільська найбільш щедро наділена природою і економічно могла би вона і повинна би стояти на першому місці; але-ж здаєть ся, що народний добробит на Поділю стоїть чи не гірш за всіх українських губерній; бо й народна освіта тут майже що не існує. Та можна гадати, що й освіта Подільської інтелігенції (не беручи сюди Поляків) стоїть не на високому ступні. На таку гадку наводить нас та статистика, яку подає про своїх пренумераторів ліпший з російських журналів „Вѣстникъ Европы“. Бачимо, що р. 1895 сей журнал пренумеровало тільки 73 Подоляки, тричі менш ніж пренумеровано його в Київщині—222, або в Херсонщині 235. Правда: останні дві мають свої університети; але-ж Таврія далі від університету ніж Поділе, а тимчасом вона, маючи двічі меншу людність ніж Поділе, пренумеровала 153 примірники „Вѣстника Европы“.

До річи: У „Вѣстника Европы“ торік було усіх пренумераторів в Росії 6586. Між ними

і коли вернула до хорого, поставила на накривало свого сина червону рожу.

— Она посилає тобі рожу... Она носила єї на грудях...

Хорій впивав ся запахом рожі, опісля замкнув очі. Небагом закликав свою матір. Відколи прийшов до памяти, він се перший раз заговорив.

— А барон? — спитав він тихо.

— Єї чоловік?

Хорій заперечив головою. — Що стара мати балакає? Барон! Єї бувший суджений!

— Правда, ти ще сего не знаєш, Степане. Они вже подружили ся, перед тижнем... в суботу... На слідуочий місяць они виїжджають...

Хорій відвернув своє лице до стіни, він не хотів вже нічого більше слухати. Він чув ся втомленим, як все над вечером. Ему зачало ся знов крутити в голові, а потім комната танцювала навколо него... Се пропастиця!

Графиня — барон — відвага — трусливість — вдячність, любов і червона рожка — все се стало ему зараз несказано байдужним...

Зі сходом сонця він попрощав сей невдячний сьвіт.

К.

більш за все припадає на губернії українські. На першому місці стоять Херсонщина і Київщина; далі йдуть Харківщина 173, Катеринославщина 158, Таврія 153. Тільки за нею вже починають ся губернії великоруські: Саратовська 130, за нею Орловська 90, Курська 80, Тамбовська 76 і т. д. Одно слово: з усіх пренумераторів на „Вѣстн. Евр.“ в Росії, на Україну припадає трохи що не 25%.

Цікаво-б було, коли-б уся періодична преса російська пішла у слід „Вѣстн. Евр.“ і подала таку саму статистику своїх пренумерантів. З неї-б можна було зробити чимало цікавих виводів.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 9-го квітня 1896.

О новій низшій гімназії з рускими паралельками в Чернівцях знають наші читателі, що розписаний вже конкурс на директора і професорів. Доси все гарно, але питане тепер, де помістити ся ту гімназію. З початку думали єї помістити тимчасово, поки осібний будинок буде вибудований, в бувшій касарні коло міського театру. Як тепер зачуваємо, не хоче військова власть відступити того будинку, отже гімназія мусить іти в комірне. Та тут показують ся труднощі. В бюджет вложено лише 1000 зр. на уряджене клясе, а 1000 зр. на придбане шкільних средств, але на есентуальний винаєм помешканя не вложено в бюджет жадних грошей. Шкільна власть повинна постарати ся як найскорше о відповідне поміщене низшої гімназії з рускими паралельками, аби опісля не було короводів.

Виклади про руску літературу проф. Шпойнаровского скінчили ся минувшого тижня. Наукове товариство Comenius-Kränzchen поставило собі задачу, познакомити суспільність прилюдними популярними викладами з найцікавішими річами науковими. Дуже мудрою гадкою являє ся факт, що попросили проф. Шпойнаровского о виклади про руску літературу в німецькій мові. Тим дано також нерускій публиці нагоду, навчити ся цінити багату нашу народну літературу. Споєб викладів проф. Шпойнаровского був дуже приступний і зрозумілий; прелегент подав в чотирох викладах короткий перегляд історії нашої літератури з найдавніших часів аж до найновіших. Слухачі, котрих являло ся пересічно 50—60 осіб на кождім викладі, між ними також не-Русини, слухали з видимим зацікавленням викладів і нагородили проф. Шпойнаровского заслуженими оплесками. Ми з свого боку тіпимось, що не лише Русини послухали викладів про свою руску літературу, але також не-Русини мали добру нагоду, виробити собі про неї ліпшу гадку, як єї доси мали!

Цікавий процес о обиду чести мала редакция „Буковини“. В процесі тім був підклад політичний і тому ним заінтересували ся иньші часописи, та здавали справу з ходу процесу. Прийшло-ж до того процесу так: Обговорюючи справу рускої депутації до Відня, „Буковина“ навела торік імена деяких членів депутації і назвала їх ревними і діяльними членами московської партії в Галичині та „кацапскими матадорами“. Сю статтю „Буковини“ перепечатала без зміни „Народна Часопись“. Між так схарактеризованими особами було наведене також імя Процик, тож член депутації Николай Процик вніс жалобу о обиду чести: против Ос. Маковея, редактора „Буковини“, до черновецького суду і против ц. к. совітника намісництва Ад. Креховецкого, редактора Gazet-и Lw. і „Народної Часописи“ до львівського суду. Львівський суд признав жалобу Процика оправданою, перевів слідство против Адама Креховецкого і визвав жалібника внести акт обжалованя. Черновецький суд рішив жалобу Процика против Ос. Маковея відкинути і то длятого, що в інкримінованій статі нема точно поданого імени Николая Процика, а відтак, що в тій статі не містять ся обиди, передвиджена в §. 491 и 493 зак. кар. В моти-

вах що-до тої другої частини рішення суду сказано було так: Між Русинами в Галичині і Буковині існує москвофільська партія, котра старає ся доказати, що Русини і Москалі один нарід, і всіми силами поборює Русинів иншого пересвідчення, котрі боронять самостійности свого народу писемом і словом в газетах, школі і церкві, уживаючи народної мови. Хоч таке поведене Русинів противить ся змаганням москвофільської партії, то однак приналежність до сеї партії не може уважатися за обиджаючу прикмету або чимсь понижаючим і обиджаючим, бо всі змагання і вся діяльність сеї партії виходять з „сеї пересвідчення“, а сталість пересвідчення не єсть понижаючою прикметою. Виводи жалібника, мов би інкримінованою статтею можна було у читаючої публіки збудити підозріне що-до його лояльности, — не мають стійности, раз за-для того, що таке підозріне в статті не містило ся ані не було посередньо висказане, а відтак за-для того, що російскість (Russenthum) і приналежність до російського народу не може бути основою такого підозріння, тим більше що на Буковині живуть дійсні Москалі (липоване), а вони так само лояльні супротив австрійської держави, як і другі народи. — По таким рішенням черновецького суду п. Н. Процик виїс рекурсе і справа Ос. Маковея і Ад. Креховецького опинила ся в апеляційнім суді у Львові. Той суд рішенням до ч. 7410 з дня 31-го марта с. р. відкинув рекурсе п. Процика і слідство против Ос. Маковея і А. Креховецького застановив, бо в інкримінованім артикулі не добачив позначок провини образи чести. Се справді чудна річ, що москвофіли ображають ся, коли їх зачисляють ся навіть поміж матадорів москвофільських. Коли та образа не удала, а справді відчута, то ми вважаємо її за найменше цікавим об'явом...

† **Андрій Стечинський.** В сам день світлого Воскресення помер в Золочеві о 10-й год. рано артист-ювілат руского народного театру, Андрій Стечинський. Роджений 1849 р. в Хрени, Каменецкого повіту, ходив до школи у Львові, а 1866 р. вступив до народного руского театру, котрий повстав що йно 1863 р. Разом з тим театром пок. Стечинський, що звав ся з роду Мужик, вандрував від одного міста до другого, на Україну, опісля знов по Галичині. Послідній раз виступав в Золочеві. При пробі поразив его удар серця, через що мимо старанної лікарської опіки помер. В покійнім втратила руска сцена талановитого і трудящого артиста, одну з найліпших своїх сил. Покійний виступав в комедіях, драмах, трагедіях і оперетках, а спеціальністю его були характеристичні ролі. Аби допомогти нашій сцені, покійний перекладав чужі твори на руску мову і сам написав оригінальну драму „Олекса Довбуш“, котру виставлено кілька разів. Узнаючи великі заслуги покійного для рускої сцени, тов. „Руска Бесіда“ у Львові подарувала ему в его 25-літній ювілей срібний лавровий вінець, а тепер похоронила его своїм коштом. Похорони відбули ся світло при громадній участі его товаришів і Русинів. Вічна пам'ять сему заслуженому мужови!

Архикнязь Петро Фердинанд, котрий недавно тому зложив вступний іспит до військової школи, виїде при кінці сего місяця до Будапешту, а опісля, коли і цесар буде на виставі угорській, виїде вдруге до Будапешту. В місяці червни попрацає архикнязь наше місто на завейдні і вступить до військової школи.

Іменования. Фінансовими комісарами у Львові іменовані Чеслав Попель і Йосиф Нентвіг, а конценією Станіслав Борецький.

Гр. пр. парохію в Стражі одержав о. Дмитро Дан з Лужан.

Фабрика цукру на Буковині. Послідня промова буковинського посла д-ра Стефановича в раді державній має вже свої добрі наслідки. Говорять тепер загально, що під самими Чернівцями має зложити ся фабрика цукру. Коли би сей проект здійснив ся, то з того виїде велика користь для нашого населення, бо тоді можуть селяни займатися садженем цукрових бураків і їх з зиском відпродувати фабриці; не менше зарібку дасть також робота в самій фабриці. Можна лише бажати, аби сей проект перемінив ся як найскорше в дійсність.

Зміна властителей. Добро Слобідку лісню, коломийського повіту, купив від д-ра Маврикія Страшевського Адам Єнджейович.

Сегорічні свята були таки за зимні. Особливо в північній Галичині на Великдень треба було добрий кожух натягати на себе. Співали дівчата гагілку: „Ой зацвили фіялойки“, а фіялки ще знід снігу та з замерзлої землі не видобули ся. По погіднім і теплім марцю холодний цвітень пригадає нам, що ще зима не минула. Навіть у Відні упав вчора сніг.

Вечерок з танцями устроює черновецька „Міщанська Читальня“ дня 12-го с. м. в салі гімнастичного товариства.

Міністер залізниць Гуттенберг має набагато виїхати на інспекцію до Галичини. Коли міністер буде вже так близько до нашого краю, то було би пожаданим, аби заглянув і до нас та пересвідчив ся власними очима о мачошинім трактуванні Буковини що-до залізниць.

Божевільний монах. Перед окружним судом в Сучаві відбула ся недавно тому назад карна розправа против Теофілякта Михлюка, тимчасового управителя монастиря в Драгомирні, за злочин против безпечности життя. Наші читателі нагадають собі новинку, в котрій ми докладно доносили, як монах Стоян став божевільним, занепава опісля в тім монастирі цілковито на умі і тілі і вкінці по страшних муках вмер. Отже закидували управителя монастиря Михлюка, що Стоян вмер за-для браку достаточного догляду, а за се відповідає управитель монастиря. Суд виправді увільнив обжалованого від вини против безпечности життя, але засудив его за занедбане обовязкової печальности на 50 зр. кари. Оборонець обжалованого виїс против засуду рекурсе неважности.

Нова львівська рада міська. Оногди провірено результат послідних виборів до міської ради львівської і виказало ся, що вибрано всего 92 радних. Між ними є шість Русинів: крил. Іван Чапельський, др. Пасний Сельський, Йосиф Волинський, радник Йосиф Левіцький, Михайло Сембратович і о. Адольф Василевський. Позаяк ціла рада міська складає ся з 100 радних, то відбуде ся всім тіснійшим виборів. До них стануть з Русинів др. Дам'ян Савчак і Василь Нагірний, з котрих перший одержав при головних виборах 2486, а другий 1892 голосів.

Нові школи рільничі в Галичині. Школа рільнича в Бережницях, стрийського повіту, вже докінчує ся і в осени с. р. мабуть буде отворена. — Школа в Суходолі під Коросном буде готова до мая 1897 р. Она призначена для 40 учеників і буде получена з курсом науки управленню і коноплів, котрий буде перенеєний з Городка до Суходолу.

Смерть в огні. В Раневичах під Дрогобичем лучила ся така страшна пригода. Іван Михась, писар громадський виїшов з жінкою з дому і лишив кількоро малих дітей без ніякого догляду. Найстарша, 7-літня дитина, побачила на шафі нафту, вилила її коло колиски і підпалила сірником. Нафта бухла полумінням і запалила колиску, так що дитина, котра лежала в колиці, згоріла на вуголь.

Страшна пригода, одинока в своїм роді, лучила ся 7. с. м. в Англії. В провінції Валлі відбувало ся тогди відкрите нововибудованої залізничі на найвищу в тих сторонах гору Сноден (Snowden). Коли пущений на гору перший поїзд вертав назад, відцепила ся локомотива від вагонів і гнала з страшенною силою на долину а виховзнувши ся з шин злетіла в дебри і розбилася на кусні. Машиніст і топник зіскочили з машини так щасливо, що їм не стало ся нічого. Тимчасом летіли вози без машини дальше в долину, а перепуджені пасажери стали вискакувати з них і багато з них убило ся на смерть а декотрі покалічили ся. Наконєць удало ся вози загальмувати. Але машина спадючи вдарила об стовп телеграфічний і зломилася его а тим способом порушила уставлений на горі дзвінок сигналовий, котрим дає ся знак, щоби з долини пускати новий поїзд. Так і стало ся. Пущений з долини новий поїзд наїхав тогди на загальмовані вози

на горі і всіх їх вивернув і порозбивав. Кілько людей при сій катастрофі згинуло, ще не знати.

Нові винаходи. Якийсь Німець, Альфред Сайрот, придумав сірнички з паперу, котрі так само добрі, як сірнички з дерева, але значно дешевші і лекші, що має важність при їх вивозі. Сірнички ті можна робити руками або машиною: напускає ся папір стеариною, дре ся на вузенькі паски, котрі відтак скручує ся, перепускає ся через горячу рурку, щоби злипли, відтак ріже ся рурочки на кусні, так довгі як мають бути сірнички і наконєць робить ся головки так, як в звичайних сірниках. — Промисловець Дамес в Берліні придумав знов шафу до ратовання людей підчас пожеги. Коли в якійсь камениці горить, а сходами вже не можна втікати, то присуває ся шафу до вікна і отворає ся двері від неї, мовби віко, котре спирає ся на вікно. На віку єсть прилад з кошем на шнурках. Кіш спускає ся за вікно і висить безпечно. Аж коли в него влізе яка особа і потягне за шнурок, він відсуне ся трохи від стіни, аби не зачіпав о гімеси і спускає ся на землю. Коли в комнаті єсть кількоро людей, то можуть кіш підтягнути до гори і так само спустити ся.

Дивне озеро. З княжества Баденського в Німеччині доносять, що там коло місцевости Шопфгайм утворило ся несподівано озеро, знане вже з давніших часів під іменем Айхенського озера. То озеро появляє ся від часу до часу нагле, за одну ніч і по короткім часі деє ще зає. Нераз нема его й кілька літ, але суть літа, коли оно виступає і по кілька разів. Так в 1788 і 1800 р. виступало воно по 5 разів. Учені пояснюють то явище природи так: В околиці Шопфгайму плывуть підземні потоки, що вижолобили собі там корита в вапняних покладах. Коли води мало, то она не виступає на верх, коли-ж настане велика слота, як се було сеї весни в тамтих сторонах, то вода не має куди попід землю так скоро відпливати і тоді випливає. Тепер залило озеро 8 моргів орного поля.

Честь для Європи! Король Корей видав дня 1 січня с. р. такий надворний декрет: „Я, ваш король, велів собі нині обстригти волосє після європейської моди і прибрав ся в європейську одежу. Приказую, щоби мій нарід зробив так само без ніякого супротивлення“. Отже кравцям і голярам прибув один новий титул. Від тепер можуть деякі з них виписувати на своїх вивісках: „Надворний кравець Є. Вел. короля Корей“.

Ліцитації розписані на добро Вербівці Ізака Віллера на дни 28-го мая і 9-го липня с. р.; виклична ціна 61.400 зр.; — на маєток спадкоємців Гольди Брік на черновецькім передмісті Клокічці на дни 4-го мая і 8-го червня с. р.; виклична ціна 233 зр! 35 кр.; — на маєток Йонаса Шехтера в Боянах на дни 6-го мая і 10-го червня с. р.; виклична ціна домів 677 зр. 91 кр., 4545 зр. 50 кр. і 317 зр. 72 кр.

Дрібні вісти. В буковинських селах Михальчу і Магаль ширить ся віспа. — Іспит на громадського писаря з рускою і німецькою мовою зложив Николай Томок з Заставни. — На регуляцію Прута дала рада державна правительству до розпорядимости на 1896 р. суму 20.000 зр. — Загальні збори „Підгірської Ради“ відбудуть ся в Стрию дня 23-го квітня.

Телеграми „Буковини“.

З дня 9-го квітня 1896 року.

Відень. Завтра мали відбути ся спільні наради в справі австро-угорської угоди, однак міністер війни Крігсгамер занедужав і тому відложено наради на кілька день.

Білгород. Правительство позичило в народнім банку 270.000 зр. на виплату задегних плат і пенсій урядників.

Берлін. Kreuz. Ztg. доносить, що болгарський князь Фердинанд перейде набагато на православ'є.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

За кожне слово платить ся 1 кр.

Важне для всіх!

Хто із Вп. Читателів хоче що дешево набути або добре продати, най оголосить через нашу газету, то певно не пожалує.

Важне для громад! Одно буковинське місто має дві великі огневі сикавки на продаж. Ціна дуже низька.

70 дволітних винових лоз на продаж. 1 штука по 15 кр.

Млин кінний з французькими камінями і з всіма найліпшими приборами є в Чернівцях на продаж. Ціна дуже приступна.

Фортеп'я старий на продаж в Чернівцях. Ціна 30 зр.

Книга адрес для купців. Містить 1½ міліона всьляких адрес. Замість 14 зр. лише 2 зр. 50 кр.

Пошукує ся купити 15 роїв.

Американський будильник 1 зр. 65 кр., з календарем 2 зр. 5 кр.

Зегарок стінний з вагою, що лише йде а не бе, 1 зр.; будильник 1 зр. 25 кр., а такий, що бе і будить, 1 зр. 90 кр.

Французські зегарки стінні накручують ся раз на тиждень. Добрі для шкіл, читалень і т. д. 2 зр. 60 кр.

Ціни сих зегарків суть фабричні для перепродажі. Менше як тузін (12) не висилає ся.

Ножики кишенькові з 2-ма і 3-ма вістрями, 6 тузінів (82 штук) 7 зр. 20 кр. Менше як 6 тузінів не висилає ся.

Машина до шитя употреблена, але ще дуже добра, 25 зр. Можна і ратами сплачувати.

Машина до плетения пончі і рукавиць, употреблена 25 зр. За помістю сеї машини можна денно 8 пар пончі сплести і то о много красше, як руками.

За 7 зр. 20 кр. можна дістати ріжних річий: 12 ножів столових, 12 вилок, 12 ложок (британія), 12 ложечок, 12 ножів кухонних, 6 ножів для хліба, 6 ножів сталевих, 6 ножики кишенькових, 2 кохлі (британія).

100 великих сьв. образів в красках з руськими підписами 5 зр. Близько 40 штук таких образів (кождей иньший) висилає фабрика на взір за 2 зр. Такі образи продають перепродавці по 15 до 20 кр.

Про сі оголошення (1—13) дає близші відомости Адміністрація „Добрих Рад“ в Рогізні п. п. Садагура.

На кожне замовлене треба прислати поштову марку за 5 кр.

Поручаємо гостинницю Метрополь Держенфельда в Чернівцях при улиці Ратушевій.

Віктор Тірінг з Відня, Praterstrasse 11, поручає вив. Публіці свою новостворену філію зі складом одежі в Чернівцях при улиці Ратушевій ч. 7. Ціни як найнижші! 1—12.

Літературне Товариство „РУСКА БЕСІДА“ в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,
має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану
Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892,
1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7
разом за 7 зр.

З пересилкою поштовою 7 зр. 30 кр.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валога ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припорученє Всч. Духовенству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всіх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих вогнів за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Полісеи „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услів'я і видає полісеи і квіти в руській мові.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зареєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вклада до опрочентованя по 5 процент. Гваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки власителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошення о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Добрі Ради.

Часопис ілюстрована для господарства, доміства і забави. Виходить в Рогізні щомісяця. Передплата, платна в Рогізні, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізні, пошта Садагура.

В редакції можна ще дістати давні рочники Добрих Рад.

1. рочник „Д. Р.“ містить до 200 поучаючих уступів а зверх 120 забавних приказок і много иньшого. Ціна цілого рочника 1 зр. 20 кр., без 2. числа 80 кр., а без 2. і 3. лише 40 кр.

2. рочник „Д. Р.“ містить до 300 статейок, дуже много приказок і одну довгу повість, що майже через всі числа тягнє ся: „Як то з Василя Дворничука зробив ся Василь Дворничий і які він пригоди мав, що ся свого роду відіурав.“ Ціна цілого рочника 1 зр. 20 кр., а без двох чисел 50 кр.

3. рочник „Д. Р.“ містить так само як і другий рочник дуже много позиточного для господарства і забави, много образків і одну більшу повість: „Як визволювали Сорохан і Громко своїх синів з військо“. Ся повість була печатана вже 4 рази (3 рази по руски і раз по німьцки). Ціна цілого рочника 1 зр. 30 кр., без двох чисел 60 кр.

4. рочник „Д. Р.“ містить як і попередні дуже много позиточного і забавного для всіх і окрім того много дуже практичних рисунків. Ціна цілого рочника 1 зр. 40 кр., а без двох чисел 70 кр.

5. рочник „Д. Р.“ містить окрім всьляких порад для всіх ще і 8 дуже забавних повісток як нпр.: „Адвокат в небі“ „Ретельний жидок.“ Ціна 1 зр. 20 кр.

6. рочник „Д. Р.“ містить забавну повість: „Петро Фостик і его син Фостович“.

Ціна 6 рочників разом з рек. пересилкою 6 зр.

Видання „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галіна, сторін 110, вісімки, ціна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волі. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, ціна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

ВИШИВКИ всхідної Галичини

після колекції зібраної Товариством „Клуб Русиниок у Львові“, появилсь накладом Антона І. Хойнацького з літографічного заведеня Андрія Андрейчина по ціні

3 зр. 30 кр.

за примірник, складаючий ся з 20 таблиць в 4^о королевського формату в хорошо виділаній теці.

Виданє сих „Вишивок“ перевисшає значно подібного рода виданя, що появилсь в Києві, Одесі і Москві, і то не лише під виглядом технічного викінчення, але також і підвзглядом самого змісту, бо виданє се складає ся з точних репродукцій численних зорів народних вишивок з повітів Борщів, Городенка, Калущ, Надвірня, Снятин, Товмач і иньших о вірнім наслідуваню красок, уживаних народом в дотичній окрестности.

З замовленнями належить звертатись до Антона І. Хойнацького, управителя Книгарні Стіврошинської Інститута у Львові, улиця Руска ч. 3. 1—26

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.